

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

MUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

SONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

ANTONI ZOZAYA

Advocat de molt talent
y escriptor de bona escola
es lo fundador de la
Biblioteca filosófica.

Sa iniciativa ha sigut
una de las que ab més torsa
han treballat en favor
de la ilustració del poble.

CRONICA

L' ARCALDE NOU

Feya deu, dotze, potser quinze anys que no s' havia retratat: tals son las mévas noticias. Pero l' altre dia s' arribá á ca 'n Napoleon, y allá, en un moment, vá quedar llesta l' operació.

¡Vaya una dificultat treure la fotografia de un home, per més que aquest home siga arcalde, y arcalde de Barcelona, de la segona capital d' Espanya!...

—Sentis... Miri allá, á aquell punt... Bueno! Vá. Ja está.

Y encare ni tots aquests preámbuls son necessaris quan s' emplea 'l procediment instantáneo. Prescindeixo, naturalment, del treball de retoch que vé després: de la pena poca ó molta que 's dona 'l fotógrafo per esborrar una arruga intempestiva ó suavisar una sombra massa enérgica... fins passant per tot aixó l' obtenir un bon retrato fotogràfic resulta empresa sumament fácil, si 's compara ab la que té l' infelis escriptor, ab la que per exemple tinch jo en aquests moments pera trasar un croquis á la ploma, tant més quan un se veu obligat á retratar la part interna de una persona, que careixent de una historia llarga y ostensible, no ofereix contorns prou precisos ni rasgos prou marcats que 'l caracterisin.

Lo mer fet d' haver estat deu, dotze ó tal vegada quinze anys sense posarse davant de la cámara obscura de un fotógrafo, indica que 'l Sr. Collaso y Gil no sent certas passions. Si hagués aspirat desde molt temps enrera á la celebritat política, artística, literaria ó á qualsevol altra, de fixo que hauria fet molt avants lo que ha realisat ara, als pochos dias de ser arcalde: entrar á una fotografia y retratarse. Si hagués tingut aspiracions amorosas, hauria hagut de fer lo mateix; perque ¿quina es la dona estimada que s' avingui á no possehir la imatge del seu enamorat?

En *Pepe Collaso*, com li diuhen familiarment tots quants lo coneixen, es un jove tranquil, d'aspecte agradable y simpátich, de rostre animat per una rialleta que un no sab definir si es de bondat ó de malicia... aixó en quant á lo exterior, ó sigui á la primera impresió que produheix la séva figura.

No s' entusiasma fácilmente, no s' incomoda fácilmente tampoch, ni s' arrebatada may. Es fret y reservat. No se li coneixen ambicions, y en punt á vanaglorias, crech jo sincerament qu' en son fur intern se creu ser menos de lo qu' es. Aixó vol dir que com arcalde, no 's deixarà creixer las patillas que caracterisavan al ilustre Marqués de Olérdola, ni procurarà may adquirir l' empach que distingia al no menos ilustre Marqués de Alella. En aquells actes ceremoniosos á que obliga l' exercici de un càrrech tan elevat, *En Pepe Collaso* es molt capás de sentir l' ausencia de la cómoda llibertat que proporciona 'l vestit de cada dia y 'l bolet. Si algun dia tractessin de ferlo Marqués, com als dos citats predecessors séus en l' arcaldia, crech de totes veras que li sabria greu.

Ell no está per tals vanitats, ni per res necessita satisferralas. Anys enrera, sortit de la Universitat, ahont cursá la carrera de lleys, ab l' intent de no exercir l' abogacia, 'l séu punt de reunió era 'l *Círcul Equestre*, sent un dels concurrents més assiduos de la sala d' armas. Allá vá fer la primera joventut, contantse entre 'ls alumnos de floret més distingits de 'n Vassal.

Algun temps després comensá á freqüentar l'

Ateneo, y fins ara, allá se 'l trobava sens falta després d' esmorzar, sempre á las mateixas horas y en lo mateix siti, ó siga en una de las penyas de la sala rodona, conversant cada dia ab los mateixos companys.

Desde allá se 'n anava al Cassino de la Plassa Real á fer política.

La séva posició brillant la déu al séu pare, com crech aixis mateix que deu també al séu pare 'ls séus compromisos de partit. Sabut es que D. Pere Collaso figurá constantment en las filas del partit liberal de Barcelona, distingintse per sas tendencias avansadas.

De son pare heredaria també aquest esperit metódich que 'l porta á concorre cada dia 'ls mateixos Círculs, y á sopar diariament allá á mitja nit al Café Suis, retirantse invariablement cada dia á la mateixa hora, en companyia sempre del séu germá Enrich, solter com ell.

Lo ceibat, ó en altres termes, l' estat honest, practicat ab un ordre y un método dignes de ser imitats per moltíssims que pertanyen al gremi del sant matrimoni, constitueix una de las condicions características dels germans Collaso. Veritat es que no necessita endolcir la llar doméstica ab lo suau calor de la paternitat, qui com ells dos té posat tot lo séu carinyo, tot lo séu afecte més íntim y cordial en un nebot, fill de un germá gran que perderen, y qual recort veneran y estiman ab verdadera afecció fraternal. Lo nebot es l' ídol dels dos germans.

*
* *

Crech que 'ls lectors de LA ESQUELLA dirán:— ¿Y ara? ¿A qué vé contarnos aquestas historias de familia?... ¿Qué tenen que veure ab la vida pública del nou arcalde?

En part tenen rahó, si bé, en disculpa méva haig de alegar que la vida pública de 'n *Pepe Collaso* no es molt llarga, ni es tampoch molt ruidosa, á causa, sens dupte, de haver sigut l' interesat poch amich d' armar soroll.

En temps de la *jefatura* de 'n Rius y Tauler, sigué en Collaso, igual que son pare, un dels adversaris més decidits de aquell célebre arcalde. Pero s' ha de dir la veritat: més que l' afany que demostrava D. Francisco d' empendres obras brillants y de fer gastos rumbosos, li censuravan la perturbació que produhí dintre del partit liberal, la corrupció que s' apoderá de aquesta branca del antich bando progressista y la immoralitat y 'l desgabell que s' introduhí en la Casa Gran, y de la qual, desde á las horas no ha sigut possible desallotjarlos. En aquest punt, en *Pepe Collaso*, sort á tots los halagos, demostrá tenir una condició que 'l seu aspecte dols y amable no revela á primera vista, demostrá tenir *tenacitat de carácter*.

Sent diputat provincial, en una sessió pública s' enredá de paraulas ab en Tort y Martorell, que també ho era. En *Javieritu*, que llavors més que may necessitava fer l' home, li enviá 'ls padrins y 's concertá un desafio.

Tingui jo coneixement del fet, mentres lo lance devia estarse realisant en lo jardí de una torre de Sant Gervasi.

—Si 'l desafio es á floret, ¡pobre Tort, ja ha begut oli!—vaig dir, recordant la destresa de 'n Collaso revelada en la sala del Círcul Equestre.

—No—van dirme—'l desafio es á pistola.

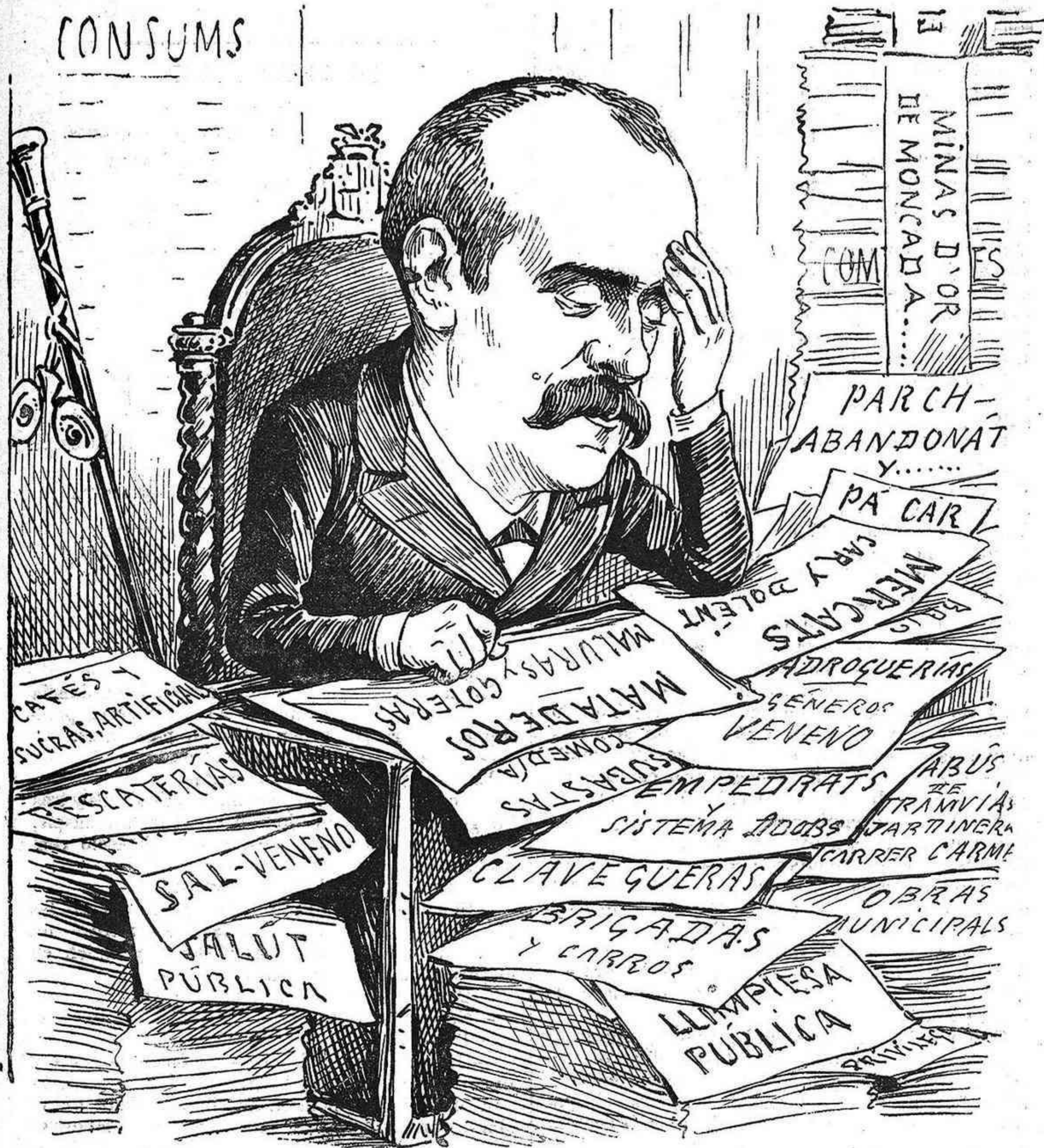
—En aquest cas ¡pobre Collaso!

—¿Per qué?

—¿Qué no veyeu que las condicions son desiguals? En Tort no sols tirará alsant la punteria, lo qual es molt més ventatjós que tenir que tirar

LA FEYNA DEL BATLLE

—Estudihi senyó Arcalde,
que de tela n' hi ha á trompons...

¡Veyám després dels estudis,
si sabrá bé las llissons.

baixantla, sino que sent tant menut apenas presentará blanco al seu adversari.

Encare que la sanch no va arribar al riu, no anava jo del tot descaminat, demostrantho 'l fet de que la bala de 'n Javieritu va ferli saltar un botó del pardessú á n' en Collaso. ¡Si 's descuida una mica més paga ben cara la séva generositat de renunciar á las ventatjas que li proporcionava 'l seu coneixement de l' esgrima!...

Més tart sigué en Pepe Collaso diputat per Vilafranca, y no recordo qu' en las Corts fes res d' extraordinari.

En las últimas eleccions permeté que 's fés un

arreglo que 'l deixá sens l' acta de Barcelona que havia guanyat per minoria, á benefici del Sr. Rossell, gendre de D. Venanci González. Ab aquest fet s' acreditá á la vegada que de poch ambiciós, de ser un excelent company.

La vara d' arcalde de Barcelona li ha vingut á las mans, sense ambicionarla.

Los vells del partit ja no tenen forsa, ni autoritat, ni prestigi per empunyarla. En Maluquer si no deixa la jefatura 's torna ximple. Tals son las miserias del partit fusionista. Ha arribat, donchs, lo torn dels joves.

En *Pepe Collaso*, per la seva posició independent, per no tenir las aspresas de caràcter que distingeixen al Sr. Henrich, per creure molts dels seus amichs que reuneix las condicions degudas, ha sigut sotmés al efecte de la pedra esmoladora de la Casa Gran, ahont tantas reputacions se gastan depressa y miserablement.

Ha sigut posat á proba y es molta la curiositat que reyna entre tots quants lo coneixen, pera veure com se 'n surt.

Algúns dels que raciocinan de una manera especialíssima garanteixen la seva honradés, y la referman dihent qu' es prou rich per no tenir que pensar may en certa classe de negocis. Per la meua part jo li faig l' honor de creure sincerament qu' encare que no tingués la posició desahogada que disfruta, tampoch hi pensaria. La base de la honradés radica més en lo caràcter de las personas, que no en la seva butxaca.

Pero aixís y tot, tindria por de que sent un arcalde de bona, de inmillorable voluntat pogués resultar un mal arcalde.

Perque l' administració municipal no sols es un barco destartalat, que fa ayguas per tot arreu, ab un aparell que apenas funciona y ab un timó que apenas regeix, sino que ademés porta embarcada á bordo una tripulació dividida, desobedient, indisciplinada y ¡qui sab si entre 'ls mariners s' hi conta mes de un pirata!

Si 'l pare Collaso fos viu, ell que sigué marino, podria dir al seu fill, si ab un barco de tals condicions, pot ferse gayre camí y pot arribarse á port, salvantse tot lo cargament.

En tot cas es necessaria una energia sense límits, no reparant en portar á la barra á qui ho mereixi y en fusellar sense pietat á qui se 'n fassi digne; pero per obrar aixís se necessitan condicions escepcionals, y fins devegadas lo capitá corre perill de pagarho sino ab la vida ab l' honra.

Aumentar los rendiments dels consúms y 'l matedero en relació als anys anteriors, es cosa que la fan tots los Ajuntaments apenas se constituheixen: los mateixos empleats, forsant la màquina, 's cuidan de ferlos quedar bé; pero després, al fons del sach, se troban las engrunas. Per lo tant, que se 'ns dispensi si no 'ns entusiasmem per aquests fets, ab que 'l Sr. Collaso ha inaugurat la seva administració. Lo Sr. Porcar la va inaugurar de igual manera.

Depurar las plantillas del personal, organisar tots los serveys, restanyar tots los despilfarros, moralisar, regularisar y al mateix temps fer milloras útils; tenir un plan racional y no separarse'n per res, ni permetre que ningú se 'n aparti; aceptar lo desinteressat concurs dels bons y lligar curt als que no tenen fama de serho; acabar ab tots los vicis inveterats que germinan y floreixen en aquella atmósfera corrompuda, y obrar sempre en interés de Barcelona, desdenyant los compromisos de banderia ó de partit que tot ho envenenan, aixó es lo que 's necessita, y aixó es lo que no sabém si tindrà prou pit per empendress'ho y realisarho 'l nou arcalde.

De moment podém dir, que al tractar últimament de conferirseli la presidencia del Cassino de la plassa Real, que seguint las tradicions establertas per en Rius y Taulet, implica, junt ab la possessió de la vara de arcalde, la *jefatura* única é indiscutible del partit fusionista, en *Pepe Collaso* va declinar l' honor de ser president del Cassino, alegant que pera exercir d' arcalde necessitava estar deslligat de tot compromís de associació política y disposar de una absoluta independència.

Ningú negará que aquest argument es hábil y que... *si non e vero e ben trovato*.

P. DEL O.

SONET

Lema: La qüestió son quartos.

—¿Dius noya que jo soch molt calavera y que per xó no vol la téva mare que ab mí parlis, ni 'm fassis bona cara y menos que ballém com temps enrera?

Bueno, bueno está bé; més considera que casat no faré lo que faig ara (que total no es pas res si bé 's repara) y si deixant ta mare la fatlera

de mirar si jo sempre fumo puros ó si bech, ó si ab altrás faig brometa, si ab mí 't casas, may més tindrás apuros, puig per Nadal vaig treure una rifeta.

—¿Molt grossa?

—Sí, bastant: dotze mil duros...

—Donchs si es aixís, la boda es cosa feta.

GERONI XARRAPETA

PRETENDENTS

—¿Es aquí 'l senyor arcalde?

—¿Ha arribat lo senyor arcalde?

—¿Está visible 'l senyor arcalde?

Lo municipal que té al seu cárrech la vigilancia d' aquell corredor, balanceja 'l cap ab certa prosopopeya y respon sense deixar de passejarse:

—No senyors; encare no ha llegado.

Los tres pretendents s' assentan.

De bonas á primeras, se miran ells ab ells y tras lleugeríssim exámen deixan escapar un suspir, que tant pot ser una mostra de satisfacció com una amenassa.

S' han conegut, s' han endavinat.

—Si senyors—diu un d' ells qu' espera ab las sévas confidencias provocar las dels altres:—un servidor vinch á veure l' arcalde nou y estich en la persuasió de que no 'm desayrará.

—Deu venir per solicitar un empleo...

—En efecte: ¿y vosté?

—També.

—Un servidor igualment—respón lo tercer qu' encare no havia obert boca.

Aquí hi ha un moment de silenci. Cada hù d' ells fa 'l mateix càlcul. ¿Deuhen tenir empenyos aquests dos? ¿Portarán tan pobras recomencions com jo?

—A mi 'm sembla—s' aventura á dir lo mes jove dels tres, veyent que 'ls altres no s' arriscan á soltar prendas:—á mi 'm sembla que per poca memoria que l' arcalde tingui, 'm colomarà desseguida.

—¿Ah! ¿vosté 'l coneix personalment?

—¿Ja ho crech! Desde l' infancia.

—Jo desde l' adolescencia.

—Jo... desde una mica després.

—Quan eram petits—continúa dihent lo primer—viviam en la mateixa escala. Tot lo dia estavan junts, ens partíam lo brenar, anavam al mateix estudi... vaja, eram alló que 's diu, carn y unglá.

—Jo—fa 'l segon, cargolantse 'l bigoti per dardarse coratje—vaig conéixer quan ja era un xicot espigat. Per cert que moltes vegadas en broma li havia dit: Si avuy per demá arribas á ser arcalde

ó alguna cosa aixís, ja cal que 'm donguis un bon empleo... ¡Ves qui havia de dir que ab lo temps...

En aquell moment un senyor molt estirat atravessa la galeria. Moguts pel mateix impuls, los tres pretendents s'alsan y adoptan una actitud respectuosa.

Lo personatge passa sense mirársels y desapareix pel extrém del corredor.

—Municipal—diuhen tots tres á la vegada.

—¿Qué hay?

—¿No es lo senyor arcalde aquest que ara ha passat?

—¿Ese?... Es un alguacil.

Dissimulant la relliscada de la manera que poden los tres pretendents tornan á sentarse. Igual pensament bull en lo cervell de cada un:—¡Tant que diuhen que 'l coneixen y 'l confonen ab lo primer que passa!... Aquests dos sí fa ó no fa deuen ser tan amichs d' ell com jo.—

Passa un quart, dos, tres. Los pretendents, escarmentats per la planxa que acaban de fer, determinan callar, pensant sens dupte que en boca tancada no hi entran moscas... ni 'n surten tonterías.

Pero al cap d' un' hora d' espera, 'l cansanci comensa á impacientarlos.

—¡Vaya una puntualitat!—murmura l' un entre dents.

—¡Després s' extranyarán de que las cosas d' aquesta casa vajan de qualsevol manera!...—diu l' altre.

—¡Com se coneix que á n' ell ningú 'l renya que vé á l' hora que vol!...—afegeix lo tercer.

Lo municipal continua passejantse amunt y avall preocupantse tant d' ells com de las moscas que volan per la galeria.

—Escolti—diu de repent un dels tres, posat ja al cap de vall de la paciència:—escolti, municipal... ¿A quina hora sol venir lo senyor arcalde?

—¡Oh! A veces viene más tart, á veces más temprano. Hoy es uno de los dias que ha venido más pronto.

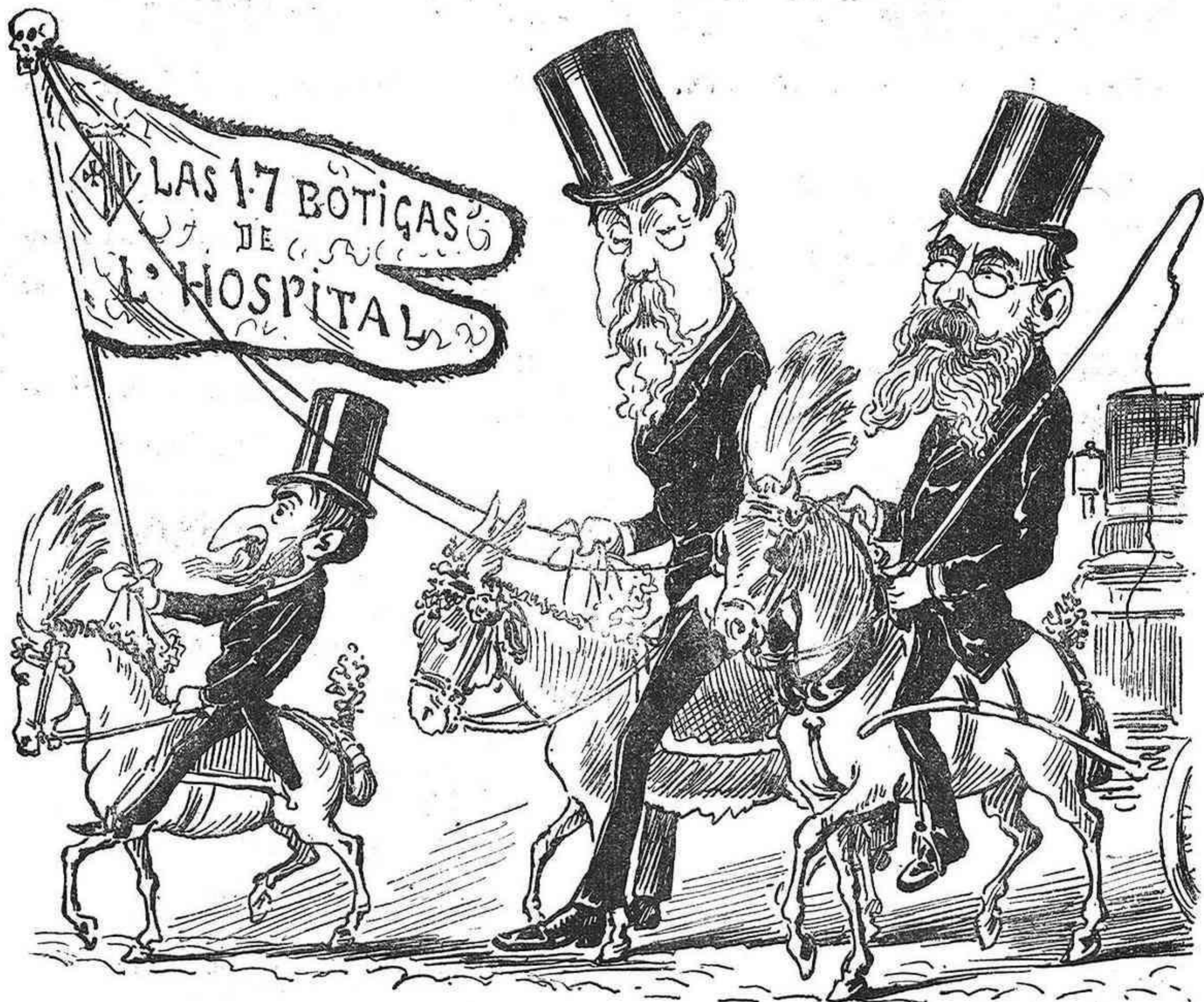
—¿Qué vol dir *ha venido*? ¿Qu' es aquí per ventura?

—¡Vaya! Fa cosa de media hora: ha entrat en su despacho por la otra puerta.

Los tres pretendents 's dirigeixen mútuament una mirada d' indignació. ¡Quin municipal més incivil! Veu entrar l' arcalde, sab qu' ells l' esperan y no obstant no 'ls avisa... Ja tenen rahó 'ls diaris que diuhen que 'ls municipals no serveixen de res...

—Bueno—fa 'l de més edat no sapiguent com surtir d' aquella posició falsa—¿de quina manera s' arregla pera parlar ab l' arcalde, municipal?

TRES TOMS

Solemne marxa triunfal de tres ilustres senyors,

procuradó y defensors del lio del Hospital.

LAS BOTIGAS DEL HOSPITAL

—Fassim n'itja tersa de microbis de verola.

—¿Microbis del tifus demana? A la tarde 'n tindré de frescos.

—¡Oh! Eso es cosa de ustedes. Cada cual le habla del modo que sabe...

—Vull dir per véurel, per entrar al séu despaig.

—Eso es distinto. Se espera la hora de audiencia, se pren turno, y quan le toca á un, entra, le vé y le habla...

—¿No ho es hora d' audiencia ara?

—No senyors: faltan lo menos dos ó tres horas!

Los pobres pretendents deixan caure 'ls brassos ab visible consternació... ¡Dugas ó tres horas!... ¡Esperar encare dugas ó tres horas més, tanta pressa que 'ls porta aixó del empleo!...

De tots modos, es precis resignarse.

—¿Es dir que de dotze á una...?

—Si senyors: esta es la hora en que el señor alcalde recibe.

—Pues, hasta llavors—diuhen los tres pretendents, disposantse á baixar la escala altra vegada.

Lo municipal los veu marxar y fent una rialleta de llástima, crida:

—Oigan: ¿se puede saber que es lo que le quieren al señor alcalde?

Los pretendents se 'l miran ab una mica de sorpresa.

—Home...

—Pues...

—Jo...

—Es que—diu lo municipal—si fuese por cuestion de empleos, les comunicaria á ustedes una cosa.

—¿Qué?—preguntan los tres á coro.

—Vean ese cuadrilo que hay aqui colgado.

Los aspirants á empleats se precipitan desbocats

cap al quadro que penja de la paret frontera...

Es un avis de l' arcaldia que diu:

—«L' arcalde te 'l propósit de no colocar á cap persona coneguda séva.»

—¡Ah!—exclama un dels pretendents, respirant ab satisfacció:—¡jo ray que no 'l conech!

—¡Ni jo!

—¡Ni jo!

Y rihent dissimuladament, se 'n van tots tres escalas avall.

A. MARCH.

MALALTS GRANATS

Quan per esbargirme 'l cap
m' estava al hort plantant bledas
(puig també té 'l séu encis
aquesta vida pagesa
que conforta l' esperit
y enrobusteix la materia)
un emissari ha arribat
á distreure 'm de la feyna.

—Doctor, veniu tot corrent,
veniu depressa, depressa,
arribéus fins al castell
hont ab ánsia s' us espera,
que 's troba en perill molt gran
nostra senyora duquesa.

Crech que será un cop de sanchs;
trayémos d' aquesta pena. —

Davant de tal novetat
vaig deixá 'l covech per terra,

LAS BOTIGAS DEL HOSPITAL

—Voldria un ventrellet de difteria....
—Prengui aquest.... es de sarampió.... No se 'n farà tant...

Modo de portar los comestibles á casa dels parroquians que donguin propina.

me rento al safreig las mans
y embutxacant la cartera,
girantme al recent vingut:
—¡Aném! —vaig dirli— ¡depressa!
—¿Com? ¿Aixís? ¿Ab eix vestit,
arreglat d' esta manera,
sens posarse un barret nou,
calsadot ab espardenyas
la camisa sens planxar,
sense 'l trajo de las festas?....
No. No vinguéu pas aixís
¡Avans que tot l' etiqueta!
¿Ignoréu que 'ls méus senyors
tenen sanch blava á las venas,
y se 'ls déu cert mirament
que no 's té ab la gent plebeya?
—A fé, no hi 'via caygut:
la rahó es ben manifesta
mes diguéu als senyors Duchs,
que tota la ciencia méva
me prové dels hospitals
dipòsit de la miseria,
que las autopsias que he fet
eran en gent jornalera,
que sols cuydo á aquells malalts
que tenen la sanch vermella,
y 'ls de sanch de altre color,
y 'ls pastats d' un' altra mena
necessitan metje exprés
y medicinas expressas.

Y empunyant l' eyna de nou
vaig seguir plantant las bledas.

FOLLET.

CATÁSTROFE EN PERSPECTIVA

¡Anda, salero!

Com si ab las desgracias de Melilla no n' hi hagués prou, ara 'ns surten ab la cansó de que 'l monument á Colón se 'n va á can Pistras.

Hi han aparegut una pila d' esquerdas, algunas de las quals diu que interessan los fonaments. Lo dit de la estatua y 'l pedás de la esquena, per ara están sense novedat; pero no per xó 's consideran completament segurs.

La trageria, per tremenda que sigui, no té en realitat res de sorprendent. Quan van comensar l' obra ja vaig dirho:

—¡Veyám si aquest monument durará gayres senmanas! ¡Veyám si 'l dia menos pensat trobém en Cristófol Colón esmicolat davant del teatro Principal, després de haver fet deu mil tamborellas.

Perque, desengányinse; al món sempre succeheix lo que ha de succehir. Lo que passa ab lo monument de Colón tothom ho podia preveure.

¿Se 'n recordan de lo que va ocorre ab la primera pedra? Lo menos van canviarla de puesto mitja dotzena de vegadas. Primer perque no ve-

nia al mitj de la plassa; després perque era massa prop de las Dressanas; després perque era massa lluny de mar... Per fas ó per nefas, la pobra pedra va anar d' Herodes á Pilat durant dos ó tres anys, sense *hogar* ni domicili fixo.

Si la primera pedra es tan poch sòlida y fou en tan malas condicions assentada ¿qué té d' extrany que la segona pedra 's bellugui, y la tercera 's somogui y la quarta rellisqui... y 'l monument enter se 'n vagi de nassos?

Los inteligents asseguran que per ara no hi ha por, y que un trasto de tant bulto no cau aixís com aixís.

Será tot lo que vulguin; pero ¿y si 'ls inteligents s' equivocan? ¿Si mentres los arquitectos firman dictámens tranquilisadors, la columna fa una cortesia y s' ajéu de llarch á llarch de la Rambla de Santa Mónica?

Jo crech que aquest albur á la ciutat no li convé córrel, y que per lo que pugui tronar s' hauria de pendre ab temps una resolució seria.

Hi ha qui opina que lo més breu y prácticich seria derribar lo monument y surtir d' engunias d' una vegada.

Altres creuen que potser lligantlo ab filferros á las casas vehinas s' evitaria la catástrofe.

Jo crech que lo millor es véndrel, tal com está, y qui 'l compri que se l' emporti.

Lo monument, encare que no es una maravella, no es tan lleig com diuen, y donantlo baratet, es possible que 's trobi comprador.

D' aquesta manera conseguiriam tres cosas.

Fer desapareixer un perill.

Arreplegar uns quants quartets pel erari municipal.

Y evitar que d' aquí un sigle, l' ajuntament que hi haurá en aquella época, ab l' excusa de celebrar lo quint centenari de Colón torni á omplir de geps á la pobra ciutat de Barcelona.

MATIAS BONAFÉ.

MOSSÉN SERÁ

Quan encare era petit
cada cop qu' un vehí 'l veyá
s' hi entussiasmava y li deya:
—¡Quin noy *será* més pulit!

Mes tart quan passava 'l narro
lo mestre, tot satisfet,
repetia: aquest noyet
aviat *será* un talentarro.

Y quan per seguir carrera
va comensá á remullar,
tots los clients van exclamar:
—¡*Será* un barber de primera!

Prometia ser molt guapo
y quan tingué mes edat
era més lleig que un pecat,
tant, que 'ls noys li deyan papu.

Per sos primerenchs avensos
tenia de sé un talent...
Pues sápigán qu' al *tal ent*
li varen dar molts suspensos.

Manejava bé la brotxa,
pro may va sabé afeytá,
resultant un cirujiá
quetallava á trotxe y motxe.

Com aquest mossén Será
ne conech molts en lo mon:

serán, serán, pro may son;
prometre, prou; pagar ¡cá!

M. BADÍA.

LLIBRES

LA GRAN NODRIZA, per J. M. MATHEU.—La novela espanyola deu ja á l' autor de *La Gran Nodriza* sis novelas mes, algunas de las quals han alcansat los honors y l' éxit de una segona edició. Escriptor cartís y afiliat á la escola moderna, més que per la fantasia de la concepció, se distingeix lo Sr. Matheu per la conciencia ab qu' estudia y desarrolla 'l carácter psicológich dels seus personatjes y per la seguretat y correcció del seu istil literari.

La Gran Nodriza es la terra ahont un ha nascut. Los que marxan del seu país y van á viure á las grans capitals, consumint la salut en l' agitació que reyna en ellas, troban regularment un principi de restabliment y devegadas la salut complerta, acudint á la *Gran Dida*, ó siga al país ahont végeren transcorre 'ls dias felissos de la séva infancia. Aquell cambi d' ayres, de costums y de modo de viure; aquella resurrecció dels temps ditxosos obra verdaders prodigis, sobre tot en los malalts del sistema nerviós.

Tal sembla ser la tassis de l' última novela del senyor Matheu.

Escassos personatjes intervenen en ella, y aixís y tot ofereix un gran interés, gracias al esperit de observació de que l' autor fa gala constantment, al pintar la malaltia de la simpática Palmira, víctima del seu nuvi, un home calculista que ha arribat á avassallarla per complert. No es menos simpátich lo tipo de la tia doña Beatriz, en la qual brillan las bonas qualitats de las classes populars madrilenyas; y res deixa que desitjar lo carácter del doctor Cortázar, que cura á la malalta y reanuda ab ella relacions amorosas antigues y olvidadas.

Més que una novela, la *Gran Nodriza* es un idili per la senzillés de la seva contextura y pel relleu extraordinari de tots los seus pormenors. Hi ha en l' obra quadros tristos y sentits; pero impregnats de suavitat y de ternura. Lo Sr. Matheu disposa per colorirlos de tota la gama del rich idioma castellá que maneja de una manera magistral.

ANUARI CATALÁ.—1894.—La juventut literaria que cultiva la llengua catalana, insiguint las tradicions de 'n Briz y de 'n Francesch Matheu, ha donat á llum aquest anuari que conté traballs en vers y en prosa de 35 autors distints, alguns dels quals acostuman á colaborar en lo nostre semanari. S' ha encarregat de colleccionarlos y donarlos á llum lo Sr. D. Joan Umbert, havent sortit molt ayrós en la séva missió.

RATA SÁBIA.

UNS PER POCH... Y ALTRES PER MASSA

Es vritat que més de quatre
ab la miseria 's conforman
per lo que diu lo refrá
«la miseria no deshonra.»
A pesar d' aixó, jo se
que la miseria 'ns destorba,
puig al pobre ja se sab
que tothom avuy l' explota.

Molts que 's diuen anarquistas,
(y que no sols á mi 'm consta)
diuen que voldrían veure
als richs penjats á la forca
y no obstant los que aixó diuen
y que tals cosas pregonan...
no anirian may á peu
si poguessin aná en cotxe.

Si 'ns escoltém á n' als richs,
també diuen (scls de boca)
que 'ls carrega disfrutar
las mil delicias que gosan.

LO LLOCH DE LA CITA

—Un' hora que l' espero,
y... res. ¡Es ben salat!
¡Veyám si ab aquest grisso
se m' haurá refredat!

Asseguran que viurien
ab més gust dins una cova
que no pas en son palau
hont tothom los incomoda.

Si jo pogués, los donava
per càstich, á tals personas,
l' anar pel mon demanant
de porta en porta llimosna,
y quan volguessin menjar
no 'ls donaria altra cosa
que sopas ab arengadas
y per variar... ¡garrofas!

Ab un régimen aixís
seguit no més que vint horas,
segurament que molts ríchs,
no voldrían pas las tornas.
Y molt fácil que diguessin,
tot fent festas á la bossa:
«Ab diner, fins al infern;
sense diner... ni á la gloria.»

En aquest mon, ja se sab:
tots som iguals ríchs y pobres:
uns s' exclaman per las faltas
y los altres... per las sobras.

LLUIS SALVADOR.

PRINCIPAL

Decididament lo gueto dels teatros barcelonins ha obert las sévas portas, y en justa recompensa un concurs bastant numerós acut tots los vespres á la funció á càrrech de la companyia Cereceda.

La obra de resistencia es *La espada de honor*, la qual més que una obra propiament dita es una *mani-obra* propiament executada. Respecte á aquest particular *La espada de honor* es la verdadera madre del cordero, ó com si diguessim la mare de totas las produccions del mateix género qu'hem vist avants los barcelonins y que no eran altra cosa que imitacions de *La espada de honor*. Y ab tot y que sigueren molt aplaudidas las fillas, la mare se 'n emporta la palma, revelant una vegada mes que *nunca segundas partes fueron buenas*.

Tres ó quatre tipos ben dibuixats, dels quals algú té sempre un xiste oportú als llabis, y un pet de música ruidosa, ayrosa, marcial, engrescadora, y unas maniobras justas, precisas, que deixan endarrerera á las de Calaf y á las de Binéfar y fins á las de Melilla... Lastres armas de infanteria, caballeria y artilleria están dignament representadas pel cos de coros femení, igual que la banda de cornetas que toca ab un brio y un ajust admirables.

De fixo que si envian aquest cos d' exércit á Melilla, hauria fet més feyna que 'l que capitanejava l' héroe de Sagunto. *Allí el rubio, Allí el moreno* y tots los Alís haguts y per haver, jo crech que s' haurian ajonollat als peus de aquells soldats tan monos, exclamant:—Huri cristiana, gallineta méva del méu cor, aquí 'm tens, fusellam.

Y cap dificultat hi hauria hagut per acotar de comú acort ab ellas la sona neutral.

Per lo demés l' obra está ben vestida, ben uni-

formada, ben armada y ben decorada. Casi totas las maniobras tenen que ser repetidas, y 'l mestre Cereceda y 'ls principals actors y las massas son cridats á l' escena y aplaudits ab entussiasme.

LICEO

Per últim s' ha decidit tornar á obrir lo teatro, donantse semanalment dos concerts á càrrech de l' orquesta que ab tanta inteligencia y fortuna dirigeix lo mestre Nicolau.

Creym ab aquest motiu, que 'l públich de Barcelona surtirá del séu retrahiment, procurant que 'l Liceo torni á recobrar aquella animació, tan necessaria á la vida normal de la ciutat y tan beneficiosa á un gran número de industrias interessadas en que Barcelona no estiga dominada pel disgust, per l' escama ni per l' apatia.

ROMEA

Per aquesta nit está anunciat l' estreno de la comedia en tres actes, titulada: *¡Tenorios!*

Aixís es que ja tenim tela pera la senmana próxima.

TIVOLI

Las representacions de *L' Africana* y de *La Norma* van alcansar un éxit molt satisfactori.

En l' obra de Meyerbeer se distingí la soprano Sra. Bordabio encarregada del paper de protagonista. Durant tota l' obra feu gala de sas brillants condicions, alcansant no pochs aplausos. Participaren també de la bona acullida del públich lo tenor Brotat y 'l baritono Mestres havent hagut de repetir aquell l' aria del quart acte y l' ultim la del tercer. Lo públich, qu' era bastant numerós sorti del teatro plenament satisfet.

En l' obra de Bellini tant la Sra. Ferri com la Srta. Fábregas se portaren admirablement en lo desempenyo de sos respectius papers.

Molta part del bon éxit obtingut correspon al mestre Perez Cabrero que dirigí l' orquesta de una manera admirable.

NOVEDATS

Lo dimecres s' estrená un drama titulat *L' díga negra*, escrit pel Sr. Rovira y Serra, aprofitantse al efecte las magníficas decoracions que per *La Sirena* del Sr. Pin y Soler, pintá en la temporada anterior lo Sr. Soler y Rovirosa.

Arribém tart pera parlar de *L' díga*, devent aplassar lo nostre judici pera la senmana próxima.

CATALUNYA

S' ha reproduhit ab l' éxit de costum *El plato del día*.

Dimars s' estrená una nova sarsueleta titulada: *Tragaldabas*. La lletra es original del Sr. Villegas y la música del mestre Torregrossa. La producció sigué aplaudida.

GRAN-VIA

Lo drama *María Antonieta*, es una serie de quadros vigorosos de la Revolució francesa, que produheixen viva emoció. Es además una de las obras més aplaudidas del repertori de la companyia Tutau. Res té d' extrany, per consegüent, que figuri cada any en los cartells, proporcionant á la empresa magníficas entradas.

Ab una obra aixís, fan de més bon esperar los estrenos de las produccions novas que s' anuncian. D' ellas se posará en escena, demá dissapte 'l melodrama titulat *El escrito del muerto*. Y després de algunas altres, veurém també en aquest teatro 'l drama *Blancos y negros*, que ha sigut l' éxit de la present temporada en lo *Teatro español* de Madrit.

N. N. N.

FESTAS TRADICIONALS

¡Sant Antoni, Sant Antoni!
 ¡qué bons ratos proporcionas,

tant á caballs com á burros
 tant á bestias com personas!

¿ Y QUÉ ?

Que 'ls principals que administran
 be ó malament la ciutat
 se 'n vagin dos ó tres mesos
 ab entera llibertat,

y 'ls que aquí 's quedan (per forsa)
 no pugan sorti' al carré
 sense anar tapats de nassos...
 ¿y qué?

Que no fent cas d' ordenansas
 ni de lleys de cap istil

la gent pels tranvies semblin
arengadas al barril...
y algú se 'n vagi de nassos
mentres calla y no diu re'
lo qui pot remey posarhi...
¿y qué?

Que tots los lladres d' ofici
exercint lo seu treball
van desembrassant los pisos
sens deixarhi ni un fregall,
y 'l nostre *cuerpo de guardia*
que aquí tan *actiu* sol sé'
fassi'l sort, 'l mut y 'l cego.
¿y qué?

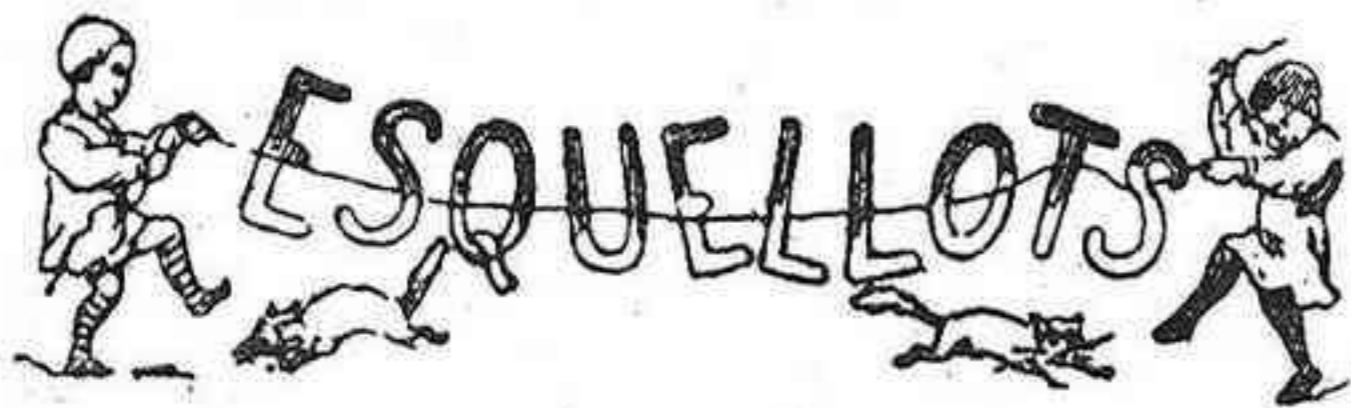
Que l' agricultura plora
perqué fa temps que no plou
y la sequetat s' imposa
y entan que als pagesos cou
ve una pedregada forta
que ho deixa tot fet malbé
sens que res puga salvarse...
¿y qué?

Que un home en un moment d' ira
á sa esposa treu del mon
perque ha descubert que un altre
feya á ratos de segon,
y en tant qu' ell d' amagatotis
á un altre dona manté
que no es mes que contrabando...
¿y qué?

Que un hom' se 'n va á comprar teca
ple de bonas intencions
y casi tot *fals* li donan
lo que paga ab diners bons,
y al cap de dos ú tres horas
lo seu ventre ja está ple
de materias verinosas...
¿y qué?

Que hi ha algú que se las pega
de poeta y diu que jo
puch empleá' en altrás cosas
lo temps, en lloch de fe' aixó,
y critica los meus versos
dihent que no valen re'
y que aquets son copia d' altres...
¿y qué?

J. ASMARATS

Final de la renúncia al arquebisbat de Burgos,
feta per l' Ilm. Joseph, bisbe de Vich:

Una pastoral de gracias, rimbombant, en la qual
lo prelat se dona sempre 'l tractament de *Nos*, ab
lletra mayúscula. Fins quan emplea 'ls pronoms
Nuestros y *Nuestras* usa constantment la lletra
grossa.

Pero algunas vegadas la gramática se li subleva.

Tal es lo que li succeheix en lo primer párrafo,
que diu aixís:

«Cuando menos podíamos presumirlo *fuimos*
sorprendido con la noticia de que daban cuenta
los periódicos de que *habíamos sido presentado*
para la Iglesia y Arzobispado de Burgos por S. M.
la Reina, etc., etc.»

«*Fuimos sorprendido*» «*habíamos sido presen-*
tado». Una de dos: ó sobra 'l plural del verb auxi-
liar ó en plural hauria d' estar també 'l participi
del altre verb.

Si siguessen capassos d' ofendres, crech que 'ls
verbs *sorprender* y *presentar* demanarian una sa-

tisfacció al eminent prelat, y aquest no tindria més
remey que conferir á dos estudiants de gramática
del seu seminari, l' encárrech de dirimir la qüestió.

Per eleccions los fusonistas.

Doscents divuit votants van pendre part en l'
elecció de president del Cassino de la plassa Real,
y de l' urna no van sortir més que 215 papeletas.

O com si diguessim: se van escamotejar tres vots
ó 's van continuar en las llistas de l' elecció tres
votants més dels qu' en ella van pendre part.

Lo qual no deixa de tenir importancia si 's con-
sidera qu' entre 'ls aspirants á la presidencia se-
nyors Rusiñol y Viñamata no va haberhi més que
un vot de diferencia.

Y aixó que s' acostuma á dir que llops en llops
no 's mossegan. Figúrinse que farán aqueixos
llops quan se troban en lo cas de disputar una
elecció als pobres anyells.

¿Qué passará entre 'ls individuos que componen
lo Jurat que ha de proposar la provisió de algunas
plassas de professors de l' escola de música muni-
cipal? ¿Qué passará que l' un darrera del altre di-
miteixen casi tots?

Tractantse de cosas relacionadas ab la Casa
Gran ja no 'ns ha de sorprendre res, ni que 'ls pro-
fessors músichs en lloch de cultivar l' armoria, se
dediquin á las fugas.

Crech que 'l Sr. Navarro Reverter, que ha vin-
gut á Barcelona, segons diuhen, á estudiar las in-
dustrias afectadas pels projectes de tractats de co-
mers del famós Moret, no podrá menos de anár-
se'n contentíssim del resultat dels seus estudis.

Fins ara, l' excursió á las fábricas li surt á ban-
quet per dia.

Banquet al Foment, á Sant Andréu de Palomar
y al Arsenal Civil, banquet á Tarrassa, banquet á
Sabadell, banquet á Mataró y banquet á la fábrica
de 'n Güell.

Y se continuará.

Per las senyas qualsevol asseguraria que ha
vingut aquí animat del desitj d' estudiar més bé
la cuyna catalana, que la industria de la terra.

*
*

Un eco del gran banquet del Foment.

Sabut es que la presidencia de la taula l' ocupá
dignament lo Sr. Rivière, vice-president de aque-
lla corporació y francés de naixement.

Sabut es també que tots los plats y tots los vins
que van servirse eran de procedencia nacional.

Donchs bé: un comensal á qui li preguntaren
qué tal havia anat la cosa, respongué:

—Magníficament: pero hauria anat encare molt
millor, si en lloch de ser francés lo president y de
Reus lo Xampany, lo president hagués sigut de
Reus y 'l Xampany francés.

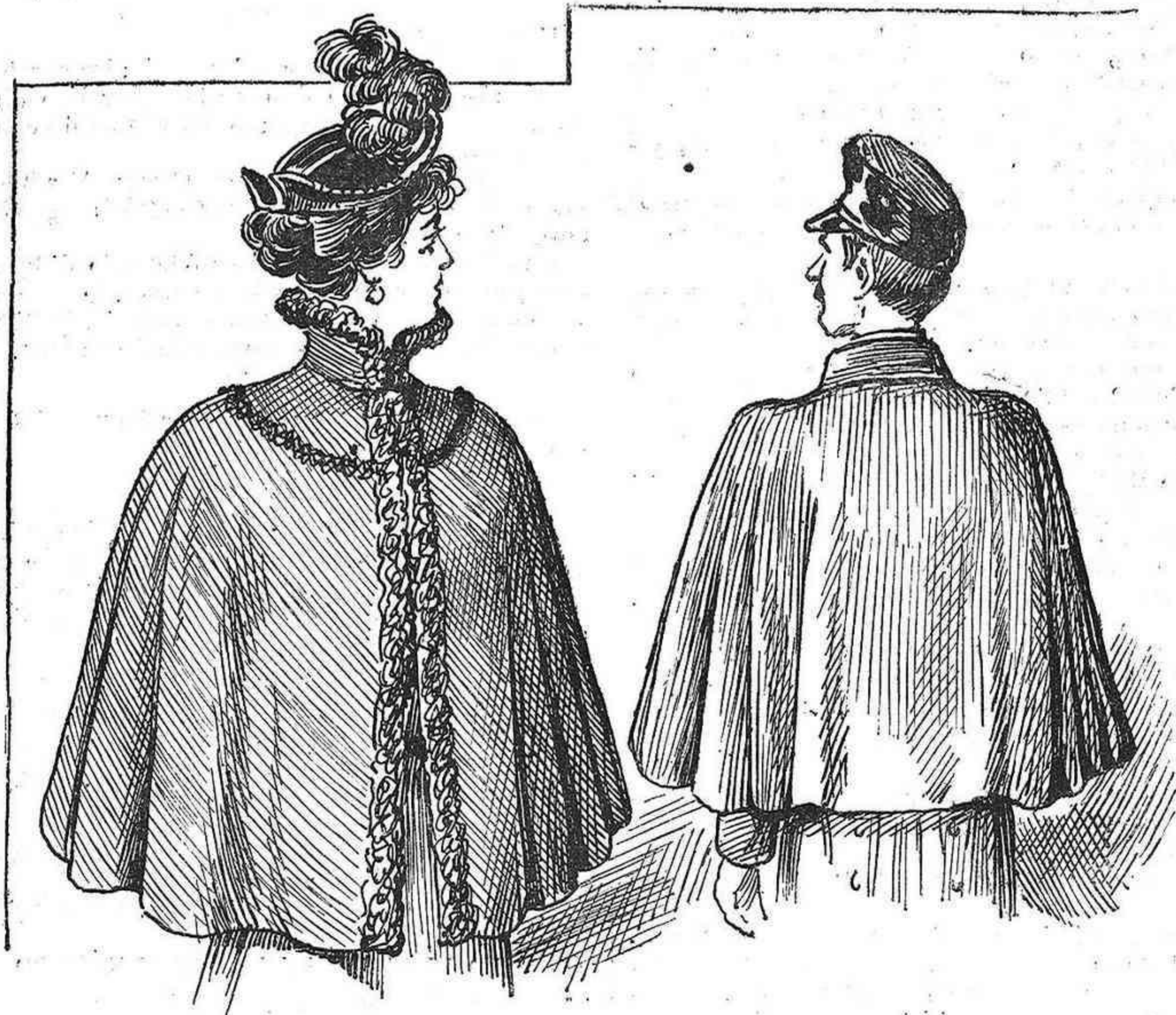
Llegeixo y ab una mica més caich desmayat per
efecte de la sorpresa:

«La Junta d' obras del port ha elevat una expo-
sició al ministre de Foment pregantli resolgui á la
major brevetat l' expedient que instruhí la citada
corporació *fa deu anys*, sollicitant autorisació pera
estudiar y construhir en lo port un dich provisio-
nal.»

Si tractantse de un dich provisional, no n' hi ha
hagut prou en deu anys ni tan sols per obtenir
l' autorisació pera fer los estudis ¿volen fer lo favor
de dirme quant temps se necessitará pera obte-

COINCIDENCIAS DE LA MODA

—¡Es un fástich!... Una no pot portar una cosa nova, que desseguida no se la posi qualsevol...

nirla, quan se tracti de la construcció de un dich definitiu?

* * *

Me sembla que 'ls senyors de la Junta del Port obrarian molt santament deixantse de dichs, obras de tota classe y altras lleminaduras per l' istil.

Valdría més y resultaría infinitament més divertit que 'l temps de que disposan l' emplehessin dedicantse tranquilament á la pesca de la tortuga.

Diu que s' han presentat algunas esquerdas en lo monument á Colón.

¡Y tants y tants milers de duros que va costar la séva construcció!...

Pero 'ls facultatius que han examinat la cosa diuhen que las esquerdas, degudas á las humitats, no tenen importancia, ni posan en perill la construcció.

Més val aixis. Pero ara pregunto jo: ¿Y las humitats á qué son degudas? ¿Serán degudas tal vegada á algunas filtracions fins ara mal tapadas? En aquest cas, examínense tots los antecedents y tal vegada 's trobarán.

* * *

Un amich meu l' altre dia m' assegurava que 'l pobre Colón, quan lo del Centenari, vá disgustarse de tal manera y va patalejar tant y tant, que per forsa 'l monument se 'n havia de ressentir.

—¿Y no creus—vaig preguntarli—que també puga influhir en aixó de las esquerdas, l' enorme pes dels comptes de las indicadas festas?

Gran escándol en un teatro de Valladolid, per haverse negat la *Bella Chiquita* á ballar la dansa del ventre, á pesar de demanarli tot lo públich en massa.

Aquesta saragata es la segona edició de la que va armarse á Madrit per iguals motius.

De manera que la *Bella Chiquita* 's troba avuy en un verdader conflicte, colocada, com si diguessem, entre l' espasa y la paret.

Ballant la dansa del ventre disgusta als pares de familia y no ballantia s' indisposa ab lo públich.

Trobantse com se troba en una situació semblant, casi no té més recurs qu' elevar una reverent exposició al Sant Pare de Roma, y qu' ell resolgui un cas tan árduo.

Diálech cassat al vol:

—De manera que vas al Principal.

—Naturalment: ¿y per qué no tinch de anarhi?

—¿Pero no 't fa por pensar ab lo que vá succehir al Liceo?

—¿Com vols que tingui por si en Cereceda disposa de un verdader batalló de coristas, armadas totas ellas de fusells Remington y fins de canóns de artillería?

Ha mort lo banderillero Ostión.

Lo simpátich torero ha sucumbit en plé hivern, fora de temporada, sense que las banyas de cap toro l' hajan ajudat á donar lo salt mortal.

L' Ostión, tocayo del famós secretari de Felip II, ja que com aquest célebre personatge históric s' anomenava Antonio Pérez, era un banderillero valent, resolt, pundonorós y que no tenia rival quan se tractava de castigar als toros.

La séva mort ha sigut molt sentida entre 'ls aficionats á la tauromaquia que conta Barcelona.

Dels datos que publica l' Arrendataria resulta que la provincia d' Espanya que gasta més en fumar es la de Barcelona.

En l' any económic comprés entre 'l primer de Juliol del 92 y 'l 30 de Juny del 93, la provincia de Barcelona va gastar 15 milions de pessetas en tabaco... ó en veneno.

La de Madrit va invertirne 12 milions y mitj en la compra de aquest producte que be pot ser calificat d' escorxa-gargamellas.

La causa de que allá gastin menos que aquí está en que las bonas *brevas* de la nació se las quedan ells.

Segóns diuben se tracta de traslladar los Museos municipals als baixos del Palau real del Parch, ó siga en aquell pou sens fondo que s' ha dragat en poch temps tants milions de pessetas.

Es per demés curiós lo que succeheix ab los Museos del Ajuntament. El de antigüetats, batejat ab lo titol pompós de Museo de la Historia en menos de dos anys ha mudat de casa tres vegadas; y si va á parar als baixos del Palau Real, mudarà per quarta volta.

No seria mal, després de tot, que al tal Museo de la Historia s' hi destinessin l' expedient y 'ls comptes de la construcció del Palau real. Expedient y comptes de més *historia* seria impossible trobarlos en lloch més del mon.

Ha mort á Valencia, víctima de una pulmonia doble 'l notable actor D. Pere Riutort.

Fill de Mallorca havia treballat llargas temporadas á Catalunya y dugas d' ellas al *Teatro Romea*, ahont estrená algunas obras catalanas.

En Riutort era un admirador de 'n Rafel Calvo, y en materia de declamació pagava tribut á la séva escola.

La séva mort es tant més sensible en quant estava en la flor de l' edat, alcansant ab son treball envejables triunfos.

¿Qu' es lo que no s' arribará á realisar per medi de l' electricitat?

Un enginyer americá ha inventat un aparato, per medi del qual las criaturas de bressol avisan quan hi ha necessitat de mudarlos los bolquers.

Uns fils eléctrics sumament sensibles á l' humitat fan sonar un timbre d' alarma cada vegada que la criatura fá pipí ó alguna cosa major.

¿No es veritat que aixó es molt enginyós?

**

Pero escoltin: ¿no podria ampliarse aquest aparato, aplicantlo per exemple á la vida municipal?

Bastaria que tots los regidors ne portessin un á sobre en comunicació directa ab uns timbres colcats á la plassa de Sant Jaume.

Aixís, cada vegada que fessin una cosa lletja, los timbres de alarma sonarian.

L' únich inconvenient, seria tal vegada, que tots los vehins de la plassa y 'ls cotxeros qu' están de

punt al peu de la Casa Gran arribarian á aturdir-se á forsa de sentir aquell incessant campanilleig.

Una curiositat.

Los católichs fan festa 'l diumenje; los grechs lo dilluns; los persas lo dimars; los assiris lo dimecres; los egipcis lo dijous; los turchs lo divendres y 'ls jueus lo dissapte.

Es molt probable que si en Cárlos Altadill fos viu y li preguntessin quina religió li agradava més, diria:

—Los diumenjes la dels católichs, lo dilluns la dels grechs, lo dimars la dels persas, lo dimecres la dels assiris, lo dijous la dels egipcis, lo divendres la dels turchs y lo dissapte la dels jueus.

Un home molt económic entra á una llibreria y demana un almanach americá.

—¿Quánt val?—pregunta.

—Una pesseta.

—Si qu' es car. ¿Y no me 'n poden rebaixar res?

—Prentne un, impossible. Ara si se 'n quedés una dotzena li rebaixariam un déu per cent.

—Donchs dónguimen una dotzena y 'n tindré per dotze anys.

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Pa-u-la-ti-na,*
- 2.ª ID.—*Ba-ca-llá.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Rita—Tira—Tria.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Mare de Deu del Mont.*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Per vius los assistents.*

XARADA

DEDICADA Á MON COSÍ D. A.

Estimat amich Geroni
te tinch de participá
que al menos sis mesos fá
que n' he contret matrimoni.

La méva esposa 's diu Marta,
es molt tendreta, es pubilla,
y ademes també n' es filla
de *Dos-inversa-tres-quarta*.

D' ardentia sanch andalusa
canta com una sirena
y lo cor de amor m' omplena
quan del seu lo foch m' abrusa.

May me deixa está en *tres-prima*
sa figura escultural,
y com es bastant *total*
sempre lo meu rostre mima.

Tant ho es que, francament,
me fa posar nerviós:
puig m' está buscant lo cos

López, Editor, Rambla del Mitj, núm. 20, Barcelona
 Librería Espanyola.—Correu: Apartat n.º 2

BIBLIOTECA INOCENTE

LAS TENTACIONES DE UN NOVIO

Un tomo en 16.º Ptas. 0'50

LA CONQUISTA DEL PAPA

JUGUET CÒMICH LÍRICH EN UN ACTE

PER

M. FIGUEROLA ALDROFEU

Preu 1 pesseta

Última obra de B. PEREZ GALDÓS

TORQUEMADA
 EN LA
CRUZ

NOVEDAD NOVEDAD

Un tomo en 8.º Ptas. 3

NUEVO TEATRO CRÍTICO por EMILIA PARDO BAZAN ♦
 Año 3.º—Diciembre, 1893. Precio 2 pesetas.

PALIQUE Por Leopoldo Alas (Clarín). Un tomo 8.º—Ptas. 3

NEMROD Y C.ª Por Jorge Ohnet. Un tomo 8.º Ptas. 3'50

NOVEDADES

OBRA NOVA

FANTASÍAS Y VULGARS

COLECCIÓ DE ARTICLES ORIGINALS DE
LLUIS MILLÀ AB UN PRÓLECH DE EMILI VILANOVA

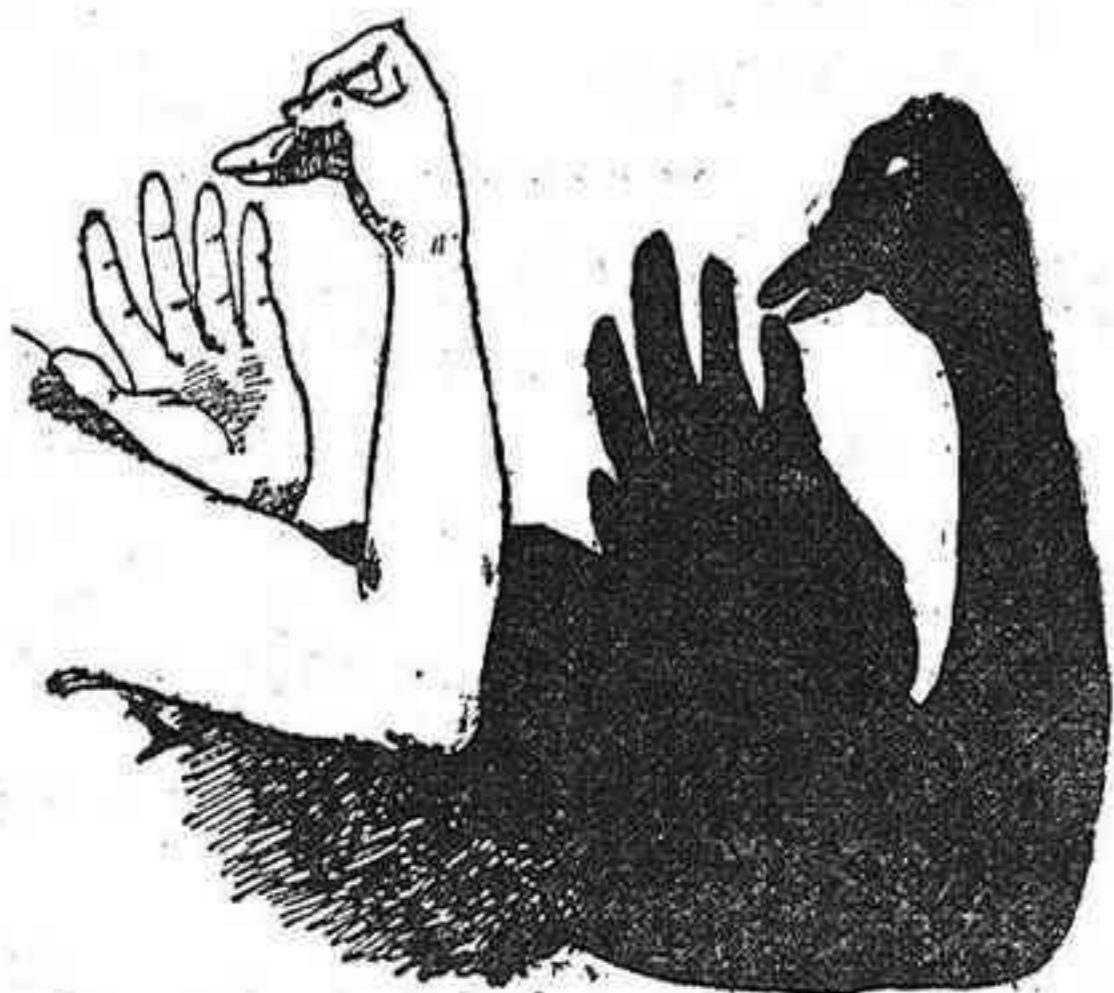
Un tomo 8.º Preu 2 pesetas.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, c
 ab, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu franca de port. No
 ressoném d'estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls storgan rebaixas

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

LA SOMBRA DEL CISNE

Tothom coneix la teoria d'aquests jochs: lo conseguir exactitut en sa reproducció es no més, en aquest cas, qüestió de gust y paciència.

lo que 's diu cada moment.
 Ja se sap cada vesprada
 si jo no gasto conversa
 d' *hu girada quatre inversa*.
 no te ganas; y atansada
 junt á mi, ab molta recansa,
 cenyint á mon coll sos brassos
 me diu:—En nom de los llassos,
 que 'ns uneixen, sens tardansa
 digam la pena amargant
 que 't fá posá aquesta cara
 tan *quart-quarta* y mes encare
 aquet sério y trist semblant.
Dos duptas del meu carinyo;
 ¿tal vegada tens recel
 de que no 't sigui fidel...?
 Y el mateix que fos un *Ninyo*
 sens deixarme sols parlar
 ni admetre mas rahons
 me fa un grapat de petons
 junt ab alguna *hu-dos-quart*.
 La vritat es un deliri
 mes ella no considera
 qu' aviat d'aquesta manera
 me portará al cementiri.
 Creume que 'n tinch un gros feix
 y qu' estich amohinat
 puig densá que soch casat
 he fos la meytat de greix.

I. SALLEUEAG.

ANAGRAMA

Segóns m' ha dit en Maciá
 sa *total* ahí al matí
 mentre en *Tot* era á dormí
 una *tot* li va trencá

CINTET BARRERA Y CARGOL.

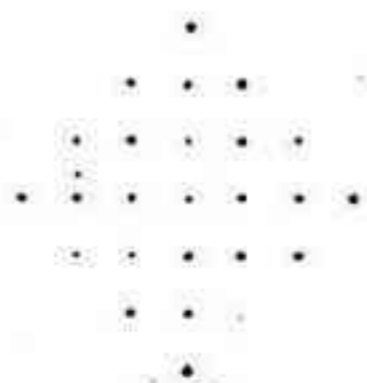
TRENCA-CLOSCAS

LLORENS MATA MALLAL
 REUS

Formar ab aquestas llettras lo nom de tres pobles catalans.

PASQUAL BUYÓ VILAFRANCA.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horissontal: consonant.—Segona: cantitat.—Tercera: pasta seca.—Quarta: nom d' home. Quinta: apellido.—Sexta: en las corbatas.—Séptima: Vocal.
 E. BARBILLO Y TIMBAL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Carrer de Barcelona.
- 1 2 4 6 5 7.—
- 1 2 3 6 4.—Cosa de menjar.
- 4 6 3 2.—En los teatros.
- 4 5 2.—Fenómeno.
- 1 6.—Animal.
- 7.—Consonant.
- 5 6.—Nota musical.
- 1 2 5.—Carrer de Barcelona.
- 4 2 5 2.—Animal.
- 6 6 4 2 3.—En moltas tendas.
- 1 2 3 6 5 2.—Un ball.

JOSEPH BLANCH Y NEGRE.

GEROGLIFICH

MATA-SOGRAS.

FILLAS DE EVA.

La boca plena de perlas,
 lo cap rodejat d' or fi...
 lo de la riquesa *oculta*,
 no pot aplicarse aquí.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.